

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία

Ενότητα 10: Εξέλιξη της αρχιτεκτονικής και της πολεοδομίας II

Μανόλης Στεφανάκης

Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

1.	Εξέλιξη της αρχιτεκτονικής και της πολεοδομίας II	4
1.1	Κλασική Περίοδος	4
1.2	Βιβλιογραφία	4
1.2.1	Διαδικτυακές προβολές	5

1. Εξέλιξη της αρχιτεκτονικής και της πολεοδομίας II

Στη δέκατη ενότητα του μαθήματος θα αναπτυχθούν, εν συντομία, τα παρακάτω θέματα:

1.1 Κλασική Περίοδος

Ο κλασικός ελληνικός ναός που προέκυψε από την συνεχή βελτίωση και μελέτη των στοιχείων των ρυθμών, έφτασε στην τελειότητα των αναλογιών του με το ναό του Δία στην Ολυμπία, και σε πλήρη τελειότητα στα έργα της Ακροπόλεως των Αθηνών.

Τον 4ο αι. δεν έχουμε ανεγέρσεις μεγαλόπρεπων ναών στην μητροπολιτική Ελλάδα και την Μεγάλη Ελλάδα. Μόνο οι καταστροφές όπως πυρκαγιές, σεισμοί και λοιπές ανάγκες επέβαλλαν κάποια οικοδομική δράση την εποχή αυτή, ενώ μονάχα με την κυριαρχία του Μ. Αλεξάνδρου κατάφεραν να ολοκληρωθούν κάποιοι παλιοί, μη τελειωμένοι ναοί. Η τέχνη ασχολείται τώρα με την ανέγερση όχι Παρθενώνων αλλά μεγαλόπρεπων “μαυσωλείων” ξένων ηγεμόνων. Αντίστοιχη προκοπή στην κυρίως Ελλάδα έχει μόνο το ιερό του Ασκληπιού στην Επίδαυρο.

- Μνημειακή τοπογραφία αρχαίας Ολυμπίας
- Μνημειακή τοπογραφία αρχαίας Αθήνας
- Η τυπολογία των κλασικών ναών
- Άλλα κτίσματα

1.2 Βιβλιογραφία

Βλαχόπουλος, Α.Γ. (επιμ.) 2010. *Αρχαία Αθήνα και Αττική: Ιστορική τοπογραφία του Άστεως και της Χώρας*. Αθήνα: Μέλισσα

Γιαλούρη, Α. και Ν., *Ολυμπία. Οδηγός του Μουσείου και του Ιερού*, Αθήνα 1999

Δημητριάδης, Ε.Π. 1995. *Ιστορία της Πόλης και της Πολεοδομίας. Ευρωπαϊκοί Πολιτισμοί. Μυκηναϊκοί Χρόνοι ως τις αρχές του 20^{ου} αι.* Θεσσαλονίκη: Εκδοτικός οίκος Αδελφών Κυριακίδη Α.Ε.

Λαγόπουλος, Α.Φ. (επιμ.) 2010. *Ιστορία της Ελληνικής Πόλης*. Αθήνα: Ερμής – Αρχαιολογία και Τέχνες,

Μαστραπάς, Α. 2003. *Η Πόλις και το Άστυ των Αθηνών*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Μαστραπάς, Α.Ν. 1994. *Ελληνική Αρχιτεκτονική από τους Πρώιμους Ιστορικούς Χρόνους μέχρι τη Ρωμαϊοκρατία*. Αθήνα: Ινστιτούτο του Βιβλίου – Μ. Καρδαμίτσα.

Μαστραπάς, Α.Ν. 1999. *Μνημειακή Τοπογραφία της Αρχαίας Αθήνας*, Αθήνα: Καρδαμίτσα.

Μπρούσκαρη, Μ.Σ. 2000. *Τα Μνημεία της Ακροπόλεως*. Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού. Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.

Τραυλός, Ι. 1993². *Πολεοδομική Εξέλιξη των Αθηνών: Από των Προϊστορικών Χρόνων μέχρι των Αρχών του 19^{ου} Αιώνας*. Αθήνα: Εκδόσεις Καπόν & Αγγελική

Κόκκου.

Gruben, G. 2000. *Ιερά και Ναοί των Αρχαίων Ελλήνων*. Αθήνα: Ινστιτούτο του Βιβλίου – Α. Καρδαμίτσα.

Hellmann, M.-C. 2003. *Η αρχαία ελληνική αρχιτεκτονική*. Αθήνα: Δαίδαλος Ι. Ζαχαρόπουλος

1.2.1 Διαδικτυακές προβολές

<https://www.youtube.com/watch?v=z8c7iqxrMUw> (ΑΡΧΑΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ ΗΛΙΔΑ & ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ 1)

https://www.youtube.com/watch?v=3yVDR_NAxZs (ΑΡΧΑΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ ΗΛΙΔΑ & ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ 2)

<https://www.youtube.com/watch?v=Cf1bilWUcG0> (ΑΡΧΑΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ ΗΛΙΔΑ & ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ 3)

<https://www.youtube.com/watch?v=vegh2OUz1qk> (Ο Παρθενώνας)

<https://www.youtube.com/watch?v=7YDKTLQSs8M> (ACROPOLIS of Athens, Full Reconstruction, 2001)